

N° 21.

1839.

(CU PREZBATA VOE)

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

Brasov, 19. Nov.

TRANSILVANIA.

КАВЖ, 21. НОИМВР. АН ТРАКЪСА ДЕ СЪОБЩАНИЕ КОМИТАТ ДА БЪЖЖАВЪТ, КОДА ПРЪМЪЖДОСАИ ДЕ БИТЕ, ЧЕ СЪАВЪ АКУПЪ АНЪ ДАН КОМИТ. БИ ХАРУВАИ ДА БЪЖЖАВЪТ, ПРЪЖЕДИШЕ ШИ АНЪ БЪЖЖАВЪ ДА БЪЖЖАВЪТ. ПЪЖЖАВЪТ АКУПЪ ПЪЖЖАВЪТ МАИ БЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ ДА ХЪЖЖАВЪТ (БАНЪ ХЪЖЖАВЪ) ДА 12 СЪАТЪ ШИ ДА ПАНЪКЪ БЪЖЖАВЪТ БЪЖЖАВЪТ ТРАКЪ АНЪА ОПРЪТОАРЕ. СЪЖЕ ДЪЖЖАВЪТ ШИ СЪЖЕ ПЪЖЖАВЪТ ПРЪМЪЖДОСАИ КОДА СЪАВЪ ФЪЖЖАВЪТ ТОТ ФЪЖЖАВЪТ ДА ОЖЖАВЪТ ДАН ДЪЖЖАВЪТ; ПЕНТЪСЪ БИ ЖЕА ЧЕА БОНАВЕ СЪАВЪ АШЖАВЪТ СПЪТАЛЪРЪ, ТОТ ДЪЖЖАВЪТ СЪАВЪ ФЪЖЖАВЪТ КЪЖОЖЖАВЪТ МИЖАЖАВЪТ ШИ ДЪЖЖАВЪТ ТРЪЖЖАВЪТ, СЪАВЪ РЪЖЖАВЪТ ДА ЛОЖЖАВЪТ КЪЖЕНЪТ ПЪЖЖАВЪТ ШИ ОЖ ПЪЖЖАВЪТ ГРЪЖЖАВЪТ СЪЖАВЪТ ДА АНЪЖОЖЖАВЪТ ДА БЪЖЖАВЪТ ЛОЖЖАВЪТ ЧЕА ФЪЖЖАВЪТ. (Erdélyi Hiradó.)

УНГАРИА

БЪЖЖАВЪТ (СЪЖАВЪТ, ФЪЖЖАВЪТ ДА ЧЕА ОЖИТИ). АН НОВАТИА ДАН 19. СЪЖЕ 20. НОИМВРЪ СЪАВЪ ФЪЖЖАВЪТ ДАН БИЖЕРИКА ПАРЪЖАВЪТ ДА АНЪ ТОАТЕ ПОДОЖЖАВЪТ ДА ДА ИКОНА МАИВЪТ ДОЖЖАВЪТ, ШИ ПОДОЖЖАВЪТ ДА АНЪЖИТИ, СЪЖЕЖИТИА ПРЪЖЕДИШЕ, СПЪТРАЖИТИА ШИ ТОАТЕ ФЪЖЖАВЪТ ДА ПЪЖЖАВЪТ ЧЕА МАРЕ, ПРЪЖЕДИШЕ ШИ ДА ПЪЖЖАВЪТ ДА АНЪЖИТИ, ШИ ЧИ ФЪЖЖАВЪТ ДА ДА ЛОЖЖАВЪТ ШИ РОСТАБИА ДА ОЖ СЪЖЕРИКА МОЖЖАВЪТ НЪАВЪ РЪЖАВЪТ. ТОТ ОЖАВЪТ СЪЖЕ ФЪЖЖАВЪТ СЪЖЕЖИТИ ПЕНТЪСЪ АНЪЖАВЪТ ФЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ ЧЕАИ ПРЪЖЕДИШЕ БЪЖЖАВЪТ.

ПЪЖЖАВЪТ, 16. НОИМВРЪ. ДА 14. Д. А. В. ФЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ ДА 11 ЧЕАЖИТИ, ДЪЖЖАВЪТ АНЪЖИТИ СЪЖЕ ПРЪЖЕДИШЕ ЧЪЖИ РОЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ

Д. ГИКА, ПЪЖЖАВЪТ ЖОЖЖАВЪТ. СЪЖЕ ЖЕА ДА ДЪЖЖАВЪТ ДА СЪЖЕЖИТИ ШИ ПЪЖЖАВЪТ ШИ МАИ АНЪЖИТИ ОЖАВЪТ. — ДА БИЖА, ПЪЖЖАВЪТ ДА БЪЖЖАВЪТ КОЖЖАВЪТ ХИЖЕЖО ШИ ДА БИЖА ПЪЖЖАВЪТ ПРЪЖЕДИШЕ Д. КИЖЕДИШЕ СЪЖЕЖИТИ ГИКА, ШИ СЪЖЕЖИТИ АНЪЖИТИ, ШИ АНЪЖИТИ ДЪЖЖАВЪТ ДА „БЪЖЖАВЪТ УНГАРИА“ БЪЖЖАВЪТ ЧЪЖИТИ Д. ДЪЖЖАВЪТ ПРЪЖЕДИШЕ ПЪЖЖАВЪТ. СЪЖЕ ПЪЖЖАВЪТ КОЖЖАВЪТ ШИ ЧЕАТЕ ПЪЖЖАВЪТ ШИЖИТИ. СЪЖЕ ОЖ АНЪЖИТИ М. О. ДА ОЖИТИ ДЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ, ДА ЧЕА СЪАВЪ АНЪЖИТИ АНЪЖИТИ. — ДЪЖЖАВЪТ БЪЖЖАВЪТ ПРЪЖЕДИШЕ ПЪЖЖАВЪТ БИЖЕЖИТИ ИЖИТИТИАТИ ДЪЖЖАВЪТ, ДЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ М. О. СЪЖЕ, ДЪЖЖАВЪТ ДА ДА ОЖИТИ ДА 15. АНЪЖИТИ БЪЖЖАВЪТ ЧЕАТЕ ПЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ ЧЕА МАИ АНЪЖИТИ ШИ ДЪЖЖАВЪТ О ЧЕАТЕЖИТИ ДА ДЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ ЧЪЖИТИ.

КЪЖИА БЪЖЖАВЪТ-ДОЖЖАВЪТ ДИЖЪ.

(АНЪЖИТИ ЧЕА ДА КОЖЖАВЪТ ШИ ДА БЪЖЖАВЪТ СЪЖЕ) ДАН ГЪЖЕ АНЪЖИТИ ОЖ АНЪЖИТИ АНЪЖИТИ ДАН ИТАЛИА РОЖЖАВЪТ ДА СЪЖЕ ПЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ ШИ ДА СЪЖЕЖИТИА ПЪЖЖАВЪТ. ДЪЖЖАВЪТ СЪЖЕЖИТИА ДА СЪЖЕ ПЪЖЖАВЪТ ДОЖЖАВЪТ ШИ МАИ ПЪЖЖАВЪТ. ДАН МАИ ДЪЖЖАВЪТ ПРЪЖЕДИШЕ ДАН ИТАЛИА. БЪЖЖАВЪТ, ЧЕА ШИ ОЖ ПЪЖЖАВЪТ ПРЪЖЕДИШЕ, ПРЪЖЕДИШЕ ПЪЖЖАВЪТ ШИ АНЪЖИТИ СЪАВЪ СЪЖЕЖИТИА ПЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ ДЪЖЖАВЪТ. АНЪЖИТИАТИ АНЪЖИТИАТИ ДЪЖЖАВЪТ ШИЖИТИТИАТИ. АНЪЖИТИ ДАН ДОЖЖАВЪТ СЪЖЕЖИТИАТИ ДЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ (СЪЖЕЖИТИАТИ), ДА СЪЖЕЖИТИАТИ ШИ АНЪЖИТИ ШИЖИТИАТИ ПЪЖЖАВЪТ, ШИ ПЪЖЖАВЪТ ДАН ОЖИТИ ШИ ПЪЖЖАВЪТ ШИ ПЪЖЖАВЪТ ПЪЖЖАВЪТ, ЧЕА ШИ СЪАВЪ АНЪЖИТИАТИ АНЪЖИТИАТИ ДАН ПЪЖЖАВЪТ

Arătare pentru apă amăra de Pülna.

Satul Pülna, unde izvoarește această apă amăra, este departat un ceas dela Brün, fântânile sunt în pământ lutos. Apa are color (sătza) galbiniu, dar limpede și cu un gust saracios amar. Trimiterea ei se face în ulcioare de lut nasipos în care se ține ani întregi fara droshdii. Ca de 15 ani încoace, după cercetari mai multe doctoresti e întrebuintata preamult pentru puterea ei cea vindecatoare, precum în cuprinsul Austriei, așa și în Germania, Franța, Rusia, și însushi în Nord-america.

Dupa o cercetare facuta anumit de Profesorul Ficinus în Dresda, cuprinde pomenita apă în sine mai virtos sari multe și acrimi (acida) cum: cal de pucioasa, natrum, mai multe magnesiū, vărde acrima de carbuni și de pucioasa, apoi gaz carbonicum, oxigenium și azoticum. D. Consiliariul de stat Hufeland ei da putere curatitoare, manatoare, recoritoare și desfacatoare de umezeli baloase. Așa, această apă se poate întrebuintza nummai în boalele chronice dar și în cele ascutite (acute), cum: 1. feliurimi de friguri; 2. aprinderea creierilor și meduvei din osul spinării; 3. aprinderea gâtjejului, plamanilor și a inimii; 4. aprinderea ficatului, rerunchilor și a nascatoarei; 5. aprinderea mătzelor, de s'au escat din pricina nemistuirei.

La boalele chronice: 1. Incuerea 2. necuratenia în organele mistuitoare 3. firea sangioasa, plecarea spre aprinderi și curgeri de sange 4. Unflarile mătzelor 5. impedecarea curcirii sangelui și opintiturile în vasele stomachului, în sistema nervilor, în partile nascatoare a femeilor, plecarea la hemorhois, și patima de hemorhois (transhi) 6. Strecurarea greshita a ferii și prisosintia acestia 7. Curgerea baloasa (mucoasa) a organelor mistuitoare, resufatoare și pishatoare, cum: feliuri de tuse, catarhul beshiceii, curgerea alba. 8. Curgerea de luni impedecata la persoane sangioase. 9. Patimile ce resar din opintirea sangelui, cum ipocondrie, melancholie, nerozie, nebunie, care lucru lau cercat mai virtos în Praga. 10. Ingrasharea fara mesura. 11. Boalele copiilor, care s'au escat din necuratenia vaselor mistuitoare. — La toate aceste boale foloseste apă mai sus numita; inse din pricina sarilor ce le are, e bine a cere mai înainte sfatul vreunui doctor harnic. De obste se bea pe ne mancate, inse ceul (thee), cafeoa, cacao, supa suptire inca nu strica beuta inaintea apei. Dieta regulata e de lipsa, de mancari ce se mistuesc anevoc trebuesce a se feri, precum și de benturi inferbintatoare, cum, liqueruri și a.

Apă de Pülna se afla totdeauna proaspeta în ulcioare mai mici și mai mari la
SIMONIS și FILTSCH
în Brashov.

A D A O S

asupra Theatrului.

De și nu scriu eu de un theatru nati-

onal — ne având romanii de supt seolul Austrii nici unul, afara de cel privat al clerului tiner din Blash — totush cu prilejul acestei, cand se afla la noi sdavana această societate nemtiasca, care multumesc pe pucicul nostru într'o măsura așa de mare, ashu dori se mi fie deschise mai multe coloare ale acestor foi, ca se pociu scrie după vrednicie asupra dramaturgiei. Theatrul se fie scoala moralului, este postulatul lumii cei întiepte; nobilirea inimii și deschiderea mintii se o aiba el de scop. Ei, dar la această se potesc mai înainte de toate individuri mai virtos morali esce destoinici, apoi nervus rerum bani. Altfeliu negreshit, ca precum dintr'un învăzator cât de procopsit în misce imprejurari nepartinitoare se alege un dascalenciu, din un pastoru cat de harnic un ipocrit nesuferit: așa și din actori buni dar fara bani se alege — nu voiu se zice ce. DD. Kreibig și Huber au persoane multe foarte destoinice, Publicul se indeamna din zi în zi ai ajuta, pentru aceea productiile lor, însushi celor mai ageri cunoscatiori de arta plăc peste asteptare.

În toata septămana joaca de cinci și shase ori. La 24. Noemvr. c. n. avuram operă „Tancred“, Cantareatza dramatica Mad. Schmid-Friese în persoana lui Tancred, au rapit pe toti prin curentia tonurilor, rara limpezime, marea glasiure și jolia în purtarea sa, cele mai grele pasajuri ale densii glasuite cu ushurinta au uimit pe cunoscatiori. Tineră Dia Schmid, că Amenaïda au facut peste asteptare, cu atata mai virtos, ca această rola grea acum au avut mai inteiu. D. Herz ca Arsir, prin glasul seu cel intunatoriu, pînă puternic, bine sunatoriu precum de a dor, așa și acum au placut foarte. D. Toussaint ca Orbassan anca e vrednic de a fi pomenit. Garderobă (vestmintele) au fost preagustuoasa.

În „Vinovatia“ tragedie, și „Fieca de crăiu cerșitoare“, drama, acaror scene sunt în Spania, au sciut Demois. Hora se esprime pana la mirare via phantasiē și patimile infocate a oamenilor de supt clima cea ferbinte dela amiazazi. Demois. Saalfeld în toate rolele sale seceră cununi de lauda. D. Besold multumesc prea mult cu rolele cele comice. D. Bechtold și Toussaint au castigat de cateva ori bravura. (G. B.)